

En vare med mange følelser

Af Kim Brandt
Fotos af Mie Neel

En paryk er ikke noget, man bare lige går ind og køber på samme måde som for eksempel en ny vinterjakke. De fleste taler ikke om det. Hårtab er stadig ekstremt tabu-belagt.

At miste håret vil for mange være noget af det værste, der kan ske. Samtidig er det ofte en følge af en anden og endnu værre hændelse - en kræftdiagnose.

På få uger kan en kemo-behandling få stort set alt hår til at forsvinde, og her kan det være svært at bevare optimismen. Især når man i forvejen ligger ned.

Mette Faldborg er frisør, parykspecialist og indehaver af salonen UniQue M. i Slagelse. Her har hun i 14 år hjulpet både mænd og kvinder - unge som ældre - med at genfinde selvværdet efter et ufrivilligt hårtab.

- Rigtig mange følelser er bundet op i håret, og jeg plejer at sige, at jeg sælger selvtillid, smiler hun.

Med en imponerende og pink hårpragt lægger hun ikke skjul på, at netop håret er omdrejningspunktet i hendes hverdag.

- Vi er jo alle forskellige, men langt de fleste har svært ved at tale om håret, hvis man har mistet det - eller er på vej til det, konstaterer hun.

Årtier eller få uger

Mange mænd får høje tindinger og bliver mere tyndhårede med alderen, men det er ofte en proces, som strækker sig over flere år, måske endda årtier. Men hudsygdommen Alopecia (pludseligt hårtab, red.) kan ramme alle, ligesom en kræftdiagnose og efterfølgende kemo-behandling kan betyde, at man mister alt håret på ganske få uger.

Det var, hvad der skete for den 25-årige pædagogstuderende Camilla Christensen fra Hemmeshøj nær Slagelse.

I januar mærkede hun pludselig en knude i halsen. Det viste sig, at hun havde lymfekræft, og at den var aggressiv:

- Det gik meget stærkt, og jeg kunne mærke, hvordan knuden voksede dagligt, fortæller hun.

Heldigvis kom hun hurtigt i behandling, som blandt andet medførte en skrap kemoterapi.

Hun vidste godt, hun ville miste håret.

- Min mor døde af kræft, da jeg var 14 år. Så ja, jeg vidste nogenlunde, hvad der ventede, siger hun.

Mens hendes mor havde både bryst- og knoglekræft, så var prognosen for Camillas lymfekræft mere optimistisk.

- Jeg fik at vide, at mine chancer var gode. Blandt andet på grund af min alder havde jeg omkring 90 procent sandsynlighed for at blive helt rask igen, siger den 25-årige kvinde.

I dag er hun sygdomsfri, men skal stadig til kontrol hver tredje måned.

Og hendes eget hår er igen begyndt at vokse. Men de sidste seks måneder har hun gjort brug af en paryk, som hun køb-

Der findes parykker til hverdag og til fest. Her prøver Camilla en »diva-agtig« paryk til ære for fotografen.

te hos UniQue M. i Slagelse.

- De fleste parykforretninger ligger i de store byer, men jeg orkede ikke at tage frem og tilbage, da jeg var rigtig syg, så jeg fandt Mette i Slagelse - og vi klikkede lige med det samme, fortæller hun.

Der skal være god tid

Mette Faldborg sørgede for, at Camilla fik al den tid, hun skulle bruge.

- Der skal være tid til at lære hinanden lidt at kende, for mange er utrolig sårbare, når de første gang kommer ind i forretningen, forklarer Mette.

Camilla havde taget en veninde med, og de kom ud i baglokalet, hvor Camilla kunne prøve de forskellige parykker i fred og ro.

- Mette var utrolig imødekommende, og der opstod hurtigt en rigtig god stemning. Alt skete på mine præmisser, og det endte med, at vi havde en hel lille fest, fortæller hun.

- Jeg bliver helt rørt, når du beskriver det sådan, siger Mette og sender Camilla et stort smil.

Netop den udveksling illustrerer, at den »vare«, der her er tale om, er langt fra en

For de fleste mennesker er hårtab et tabu. Men en åben snak om det kan vende en kedelig situation til noget positivt, siger Mette Faldborg, indehaver af Salon UniQue M.

normal ting som et ur, en ny jakke eller lignende.

Hårpragten - eller mangel på samme - er og bliver en væsentlig del af menneskets identitet. De fleste prøver at skjule det for omverdenen, mens få - som Camilla - har valgt at tale helt åbent omkring sin situation.

- Der er jo ingen, der vælger det selv. Men man kan selv vælge, hvordan man tackler situationen, siger hun.

Venner med parykken

I de sidste seks måneder har Camilla prøvet mange forskellige løsninger - tørklæder, kasketter eller ingenting - men hun vender gerne tilbage til parykken, som hun efterhånden er blevet gode venner med. Hun oplever, at en skaldet kvinde altid bliver forbundet med sygdom, hvorefter folk holder ekstra afstand - både fysisk og mentalt.

Den del kan som regel undgås, hvis parykken ligner den ægte vare.

- Det kan da godt være, at parykken i

virkeligheden har fungeret som en slags »sutteklud«, funderer hun.

Men nu, hvor hendes eget hår atter er begyndt at vokse, kan hun se frem til at lade parykken blive på stativet.

- Jeg tror ikke, at jeg ligefrem kommer til at savne parykken, men det har faktisk været sjovt at prøve de mange forskellige muligheder, fortæller hun, selv om prisen på 13.000 kroner har afholdt hende fra at købe flere end den ene.

Går alt vel, er Camillas eget hår vokset helt ud igen om et års tid eller to.

Drømmehår fra Indien

Udvalget af parykker i forretningen er stort. Både i form, farve og længde, men også i pris. En paryk starter fra omkring 4000 kroner og opefter. Der er kunstigt hår, ægte hår og en blanding, men de bedste parykker er fremstillet af ægte hår, fortæller Mette Faldborg.

Især hår fra Indien, hvor inderne i mange år har haft en tradition med at »ofre« håret til templeerne.

- Inderne har det, vi kalder »drømmehår« - tykt og fleksibelt, siger parykspecialisten.

Mette Faldborg har sjældent kunder, der kommer ind lige fra gaden. Langt de fleste skriver eller ringer, før de laver en fast aftale.

- Mange er kede af det, når de kommer indenfor. Derfor er det så vigtigt, at vi mærker hinanden og finder ud af, hvor vi er, siger Mette.

- Og det er du rigtig god til, konstaterer Camilla.

Alt skete på mine præmisser, og det endte med, at vi havde en hel lille fest.

Camilla Christensen

Nu har 25-årige Camilla Christensen fået noget af sit eget hår tilbage igen. Det vokser i gennemsnit en centimeter om måneden.

Camillas paryk er lavet af ægte hår og har kostet 13.000 kroner. Det offentlige tilskud ligger på omkring 4000 kroner.